

KIRAN TUTORIALS

Std.: 10 (English)

MARATHI BOOSTER 4

Q.1 कंसातील सूचनेनुसार वाक्यरुपांतर करा.उद्गारार्थी / आज्ञार्थी ...

1 मला डबा देशील का? (आज्ञार्थी करा)

Ans मला डबा दे.

2 तुझा पेन मला देशील का ? (आज्ञार्थी करा)

Ans तुझा पेन मला दे.

3 सकाळच्या टवटवीत आणि प्रसन्न वातावरणात अभ्यास खूप छान होतो. (उद्गारार्थी करा)

Ans अहाहा! किती छान अभ्यास होतो सकाळच्या टवटवीत आणि प्रसन्न वातावरणात!

4 तुझं वर्ष कसं वाया जाईल? (विधानार्थी वाक्य करा)

Ans तुझं वर्ष वाया जाणार नाही.

5 मी त्यांना विसरलो आहे. (प्रश्नार्थी करा.)

Ans मी त्यांना कसा विसरू शकेन ?

6 हे गुलाबाचे फूल खूप सुंदर आहे. (उद्गारार्थी करा.)

Ans किती सुंदर हे गुलाबाचे फूल !

7 मी आपल्या सेवेसाठी आलो असतो. (प्रश्नार्थी करा)

Ans मी आपल्या सेवेसाठी आलो नसतो का ?

8 तिथे भयंकर अपघात झाला. (उद्गारार्थी करा)

Ans बाप रे ! फारच भयंकर ! अपघात झाला तिथे.

9 तूरडत का बसलास ? (आज्ञार्थी करा)

Ans तूरडत बसू नको.

10 मी काय सांगू ? (विधानार्थी करा)

Ans मला काही सांगायचे नाही.

11 नियमितपणे शाळेत जावे. (प्रश्नार्थी करा)

Ans किती वाजता शाळेत जाणार आहेस ?

12 तूरडत का बसलास ? (आज्ञार्थी करा)

Ans तूरडत बसू नको.

13 शाळेच्या भल्यासाठी मुख्याध्यापकांनी खूप काही केले. (प्रश्नार्थक करा)

Ans शाळेच्या भल्यासाठी मुख्याध्यापकांनी काही दिले का?

KIRAN TUTORIALS
Where Success begins...

14 तू फार मोठा हायेस का? (उद्गारार्थी करा)

Ans बापरे ! तू लई मोठा हायेस !

15 मुलांनी डोंगरातून का फिरू नये ? (आज्ञार्थी करा)

Ans मुलांनी डोंगरातून फिरावे. किंवा मुलांनो डोंगरातून फिरा.

16 रोज व्यायाम करावा. (आज्ञार्थी करा.)

Ans रोज व्यायाम करा.

17 ती पुस्तक वाचते. (प्रश्नार्थी करा)

Ans तू पुस्तक वाचलेस का ?

18 लाडू चांगले आहेत. (उद्गारार्थी करा)

Ans व्वा ! काय चवीष्ट लाडू आहेत हे !

19 आळस झटकून टाकावा. (आज्ञार्थी करा)

Ans आळस झटकून टाका.

20 किती सुंदर आहे ताजमहल ! (विधानार्थी करा.)

Ans ताजमहाल फारच सुंदर आहे.

21 ही पिल्ले खूपच गोंडस आहेत. (उद्गारार्थी करा)

Ans व्वा ! किती गोंडस पिल्ले आहेत ही !

22 क्रिकेटचा खेळ छान खेळ. (उद्गारार्थी करा)

Ans शाब्बास ! किती सुंदर खेळलास क्रिकेटचा खेळ !

23 मुलांनी शिस्तीने वागले पाहिजे. (आज्ञार्थी करा)

Ans मुलांनो शिस्तीने वागा.

24 आपण त्यांना समजून घ्यायला हवे (प्रश्नार्थी करा)

Ans आपण त्यांना समजून घ्यायला नको का ?

25 तिथे खूपच घाण आहे. (उद्गारार्थी करा)

Ans शी ! किती घाण आहे ही !

26 भिका-याला शाली शोभणार नाहीत. (प्रश्नार्थी करा.)

Ans भिका-याला शाली शोभणार का ?

27 देखावा खूपच सुंदर आहे. (उद्गारार्थी करा)

Ans अहाहा ! किती सुंदर देखावा हा !

28 अबब! केवढा हा साप! (विधानार्थी करा.)

Ans हा खूप मोठा साप आहे.

29 तुझ्या भेटीने खूप आनंद झाला. (उद्गारार्थी करा)

Ans किती आनंद झाला तुझ्या भेटीने !

30 पांढरा रंग सगळ्यांना आवडतो. (प्रश्नार्थी करा)

Ans पांढरा रंग कोणाला आवडत नाही ?

31 नियमितपणे शाळेत जावे. (प्रश्नार्थी करा)

Ans किती वाजता शाळेत जाणार आहेस ?

32 हे अक्षर खूप चांगले आहे. (आज्ञार्थी करा)

Ans चांगले अक्षर काढा.

33 विजयी हो ! (विधानार्थी करा)

Ans तू विजयी व्हावेस असे मला वाटते.

34 पांढरा रंग कोणाला आवडत नाही? (विधानार्थी करा.)

Ans पांढरा रंग सगळ्यांना आवडतो.

35 मी बॅट घेऊन मित्रांना दाखवत सुटलो. (आज्ञार्थी करा)

Ans तू बॅट मित्रांना दाखव.

36 किती उंच इमारत ही ! (विधानार्थी करा)

Ans ही इमारत खूप उंच आहे.

37 दररोज अभ्यास कर. (विधानार्थी करा.)

Ans दररोज अभ्यास करावा.

38 अबब ! केवढा हा साप ! (विधानार्थी करा.)

Ans साप खूप मोठा आहे.

39 निरंजन एकदम सावध झाला. (आज्ञार्थी करा)

Ans निरंजन सावध हो.

Q.2 खालील वाक्यप्रचारांचा अर्थ लिहून वाक्यात उपयोग करा.

1 बरबाद होणे →

Ans बरबाद होणे → **नाश होणे**

वाक्य - गरिबीत जीवन जगणा-या लोकांचे जीवन गरिबीतच बरबाद होते.

2 पारंगत असणे →

Ans पारंगत असणे - **कुशल असणे.**

वाक्य - रघु बढाया मारण्यात पारंगत होता

3 उसंत न लाभणे →

Ans उसंत न लाभणे → **वेळ न मिळणे.**

वाक्य → क्रिकेटच्या सामन्याच्यावेळी परिक्षेचा अभ्यास करायला चैतन्यला उसंत मिळत नाही.

4 गहाण ठेवणे →

Ans गहाण ठेवणे → **तारण ठेवणे.**

वाक्य - आमचे घर बांधण्यासाठी बाबांनी गाडी गहाण ठेवली.

5 उत्कंठा वाढणे →

Ans उत्कंठा वाढणे - **कुतूहल वाढणे**

वाक्य - अमोलला परीक्षेत मिळणाऱ्या गुणांची उत्कंठा वाढली होती.

6 रममाण होणे →

Ans रममाण होणे. - **मग्न होणे.**

वाक्य - सुधा गाणे गाण्यात रममाण होती.

7 जीवाला मुकणे →

Ans जीवाला मुकणे → **प्राण गमावणे.**

वाक्य - मांजराच्या हाती लागून उंदीर जीवाला मुकला.

8 नाव उज्ज्वल करणे →

Ans नाव उज्ज्वल करणे → **नाव उंचावणे.**

वाक्य - आंतरराष्ट्रीय स्पर्धामध्ये राजसने बुद्धिबळ खेळात शाळेचे नाव उज्ज्वल केले.

9 पश्चाताप होणे →

Ans पश्चाताप होणे → **केलेल्या चुकीची जाणीव होणे.**

वाक्य - वाईट केलेल्या कामाचा प्रदीपला पश्चाताप झाला होता.

10 चक्कर मारणे →

Ans चक्कर मारणे → **फेरफटका मारणे.**

वाक्य → रात्री जेवण झाल्यावर आम्ही सर्व चक्कर मारायला जातो.

11 पारंगत असणे →

Ans पारंगत असणे → **कुशल असणे.**

वाक्य - गणपतीच्या मूर्ती कलेत रेखा पारंगत आहे.

12 खादडपण येणे →

Ans दडपण येणे - **मनावर दबाव येणे**

वाक्य - परीक्षेच्या दिवसात अभ्यासाचे चैतन्याच्या मनावर दडपण येते

13 अंगाचा तिळपापड होणे →

Ans अंगाचा तिळपापड होणे → **खूप संताप येणे.**

वाक्य - वर्गात विद्यार्थ्यांनी चालवलेला गोंधळ पाहून शिक्षकांच्या अंगाचा तिळपापड झाला.

14 हेवा वाटणे →

Ans हेवा वाटणे → **मत्सर वाटणे.**

वाक्य - मानसीने केलेल्या उत्कृष्ट वक्तृत्व भाषणाच्या सर्वांनी केलेल्या कौतुकाने सीमाला मानसीचा हेवा वाटला.

15 पार करणे →

Ans पार करणे → **अंतर कापणे.**

वाक्य - जहाज पाण्यातील अंतर वेगाने पार करत होते.

16 सामना करणे →

Ans सामना करणे → **मुकाबला करणे.**

वाक्य - गावात आलेल्या वाघाशी दत्तू पैलवानाने सामना केला.

KIRAN TUTORIALS
Where Success begins...

17 अंगावर सरसरून काटा येणे →

Ans अंगावर सरसरून काटा येणे - **भीतीने शहरणे.**

वाक्य - गायींच्या गोठ्यात बिबळ्याला पाहताच माझ्या अंगावर सरसरून काटा आला.

18 डोळे भरून पाहणे →

Ans डोळे भरून पाहणे - **ममत्वाने कौतुकाने बघणे.**

वाक्य - लढाईत विजय प्राप्त करून येणाऱ्या आपल्या मुलाकडे आई डोळे भरून पाहत होती.

19 थक्क होणे →

Ans थक्क होणे - **आश्चर्यचकित होणे.**

वाक्य - दिव्यांग मुलांनी काढलेली चित्रे पाहून सर्वजण थक्क झाले.

20 भास होणे →

Ans भास होणे → **चाहूल लागणे, भ्रम होणे.**

वाक्य - स्वप्रात रितेशला २५,०००० लाख रु. मिळाल्याचा भास झाला.

21 कवेत घेणे →

Ans कवेत घेणे - **मिठीत घेणे**

वाक्य - बऱ्याच वर्षांनी परदेशातून आलेल्या आपल्या मुलाला वडिलांनी कवेत घेतले.

22 कीव येणे →

Ans कीव येणे → **दया येणे.**

वाक्य - गणित आले नाही म्हणून गुरूजींनी शंकरला मारताच मला त्याची कीव आली.

23 आर्जव करणे →

Ans आर्जव करणे → **कळकळून विनंती करणे.**

वाक्य - झाडावर अडकलेल्या पतंग काढून देण्यासाठी शौनक मित्रांकडे आर्जव करत होता.

24 मरगळ झटकणे →

Ans मरगळ झटकणे - **आळस सोडणे**

वाक्य - संध्याकाळी क्रिकेट खेळाला मिळणार म्हणून अभ्यास करण्यासाठी जितेंद्रने मरगळ झटकून टाकली.

25 मांडणी करणे →

Ans मांडणी करणे - **रचना करणे**

वाक्य - दुकानात पुस्तकांची वैविध्यपूर्ण मांडणी केली होती.

26 अधःपतन होणे →

Ans अधःपतन होणे → **दर्जा घसरणे**

वाक्य → आपल्या कार्यात नीट लक्ष न दिल्यामुळे अजितच्या कामाचे अधःपतन झाले.

27 ललकार घुमवणे →

Ans ललकार घुमवणे → **जयजयकार करणे.**

वाक्य - निवडणूकीत एखादा पक्ष विजयी झाला की सर्वत्र ललकार घुमतो.

28 आनंद गगनात मावेना →

Ans आनंद गगनात मावेना → **खूप खूप आनंद होणे.**

वाक्य - वाढदिवसाला मित्रांकडून मिळालेल्या अनपेक्षित भेटीने माझा आनंद गगनात मावेनासा झाला.

29 जीव ओवाळणे →

Ans जीव ओवाळणे - **जीवन कुर्बान करणे**

वाक्य - भारतीय सैनिक शत्रूसैन्याशी लढून भारतमातेसाठी जीव ओवाळून टाकतात.

30 अंगाचा तिळपापड होते →

Ans अंगाचा तिळपापड होते - **खूप राग येणे.**

वाक्य - वर्गात गोंधळ घालताना मुलांना पाहून शिक्षकांच्या अंगाचा तिळपापड झाला.

31 भारावून जाणे →

Ans भारावून जाणे - **प्रभावित होणे.**

वाक्य - स्नेहसंमेलनात प्रमुख पाहुण्यांनी केलेले भाषण ऐकून मुले प्रभावित झाली.

32 टाळ्यांचा कडकडाट होणे →

Ans टाळ्यांचा कडकडाट होणे → **टाळ्या सतत वाजवून कौतुक करणे.**

वाक्य - अजितला बुद्धिबळ स्पर्धेतील पहिल्या क्रमांकाचे बक्षिस देताना सर्व विद्यार्थ्यांनी टाळ्यांचा कडकडाट केला.

33 स्वप्न साकार करणे →

Ans स्वप्न साकार करणे → **भविष्यातील स्वप्न पूर्ण करणे.**

वाक्य - अंकुशने अभिनेता होण्याचे आपले स्वप्न साकार केले.

34 थक्क होणे →

Ans थक्क होणे → **आश्चर्यचकित होणे.**

वाक्य → नेहमी परिक्षेत कमी गुण मिळवणा-या राजाने प्रथम क्रमांक मिळवल्याने सर्व थक्क झाले.

35 पुष्टी देणे →

Ans पुष्टी देणे - **पाठिंबा देणे**

वाक्य - निवडणूकीत प्रत्येक पक्षाला जनलोकांची पुष्टी देतात.

36 अंगावर काटा उभा राहणे →

Ans अंगावर काटा उभा राहणे → **भीतीने शहारा येणे.**

वाक्य - समोर पिवळाधम्मक मोठा नाग पाहताच आमच्या अंगावर काटा उभा राहिला.

37 हात राबणे →

Ans हात राबणे - **कष्टाची कामे करणे**

वाक्य - शेतात शेतकरी हात राबत असतात.

38 हातभार लावणे →

Ans हातभार लावणे → **मदत करणे.**

वाक्य - संयोगिता आईला कामात नेहमी हातभार लावत असते.